

Ploeg-kenners willen rechtszaak mijden

REPORTAGE OMSTREDEN ALTINKS

● Deskundigen haken een voor een af in rechtszaak over vermeende valse Altinks

Door Bram Hulzebos

Groningen "Het is een vreemde zaak, dat kunt u wel zeggen, ja."

Cees Hofsteenge, galeriehouder en kenner van de Groningse kunststroming De Ploeg, wil 'helemaal niets' kwijt over de affaire rond de tien vermeende valse Altinks die Stadler Johan Meijering kocht van schilder Cor van L. uit Holthe.

Meijering kocht de doeken eind jaren negentig voor - omgerekend - 23.000 euro. Toen hij ze een paar jaar later voor het drievoudige wilde doorleveren aan Koop Holding bv, bleken de doeken vals en moest hij de doeken terugnemen. Meijering voelt zich nog steeds genept en wil zijn geld terug.

Wat de zaak vreemd maakt, hoewel Hofsteenge daar niks over zegt, is dat 23.000 euro voor tien Altinks ook eind jaren '90 al weinig geld was. Wat de zaak nog vreemder maakt, is dat de reputatie van verkoper Cor van L. al omstreden was omdat hij begin jaren '90 in verband was gebracht met het vervalsen van Ploeg-werk.

Eerder konden de schriftelijke verklaringen van een trits deskundigen over de vermeende valsheid van de doeken het Gerechtshof niet overtuigen. Meijering wil nu zijn gelijk bewijzen door zeven deskundigen te laten verhoren door het Gerechtshof in Leeuwarden. Hofsteenge stond aanvankelijk ook op de lijst met deskundigen. "Maar ik heb hem gevraagd mij van de lijst te verwijderen", zegt Hofsteenge.

Navraag leert echter dat Hofsteenge niet de enige deskundige is die niet wil praten. Zo prijkt op de lijst die Meijering heeft verspreid de naam van professor Henk van Os. Die staat niet te springen. "Ik heb er helemaal geen zin in. En nee, ik heb ook geen zin om zin te maken. Er zijn in Groningen genoeg mensen die wat over de doeken kunnen zeggen."

Auke van der Werff, beëdigd taxateur en Ploegdeskundige, steunt Meijering, maar hij is niet van plan om naar het Gerechtshof in Leeuwarden af te reizen. "Ik ben 67. Ik heb geen zin om me op mijn oude dag met dit soort zaken bezig te houden. Zo lang de wetgeving in Nederland op het punt van kunst vervalsen te kort schiet, heeft het ook helemaal geen zin."

Van der Werff heeft ooit een gunstig 'voorlopig' taxatierapport opgesteld van twee omstreden doeken. "Maar het was voorlopig", stelt Van der Werff, die zegt ook toen al te hebben getwijfeld

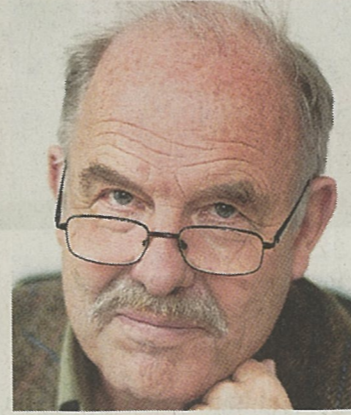
▲ Cor van L. in zijn atelier. Foto: Archief DvhN

▲ Steenbruggen

▲ Van den Hende

▲ Van Os

aan de echtheid.

Van der Werff is niet de enige deskundige die een positieve taxatie heeft ingetrokken. De Harense taxateur en kunstmakelaar Johan van den Hende, die eveneens wordt opgeroepen, maakte hetzelfde mee. Hij keurde een schilderij van Ploeg-schilder Johan Dijkstra goed, maar trok deze verklaring schielijk in toen bleek dat het doek afkomstig was van Van L.

Galeriehouster Renée Schiphuis stelde naar ei-

gen zeggen begin jaren '90 al vast dat door Van L. aangeboden Ploegwerk vals was. Ze heeft daar overigens destijds niets van gezegd. "Ik wilde niet de brenger van het slechte nieuws zijn." Ze komt graag getuigen.

Hetzelfde geldt voor Ploeg-kenner Han Steenbruggen. "Het is mij er niet om te doen om Cor van L. aan het kruis te nagelen. Ik vind wel dat ik, als kenner van Ploeg-werk, moet zeggen of een doek wel of niet goed is."

EMO'S LABYRINT

'Misschien kan ik u helpen met uw andere probleem?'

Bijna 800 jaar geleden reisde abt Emo uit Wittewierum midden in de winter naar de paus in Rome om zijn klooster te redden uit handen van de bisschop van Münster. Wat bezielde hem zo'n levensgevaarlijke tocht te ondernemen? De Groninger schrijfster Ynske Penning schreef er een historische thriller over. Een fragment uit de tekst.

Emo keek naar de monumentale gebouwen en de prachtige abdijkerk. Hier in dit machtige klooster van Hamborn zou hij paterniteit verwerven voor Nijklooster! Ze stalden hun paarden en vol goede moed ging Emo op zoek naar de cancellarius. Als het een beetje meezat, kreeg hij er vandaag, anders morgen en uiterlijk deze week uitsluitel over. In feite was het niet meer dan een formaliteit, vastgelegd in een document dat in een uur tijd geschreven en bezegeld kon worden. Als dat afgehandeld was, wilde hij zo snel mogelijk door naar Keulen om aan aartsbisschop Dietrich von Hengebach een oordeel te vragen over de problemen met het bisdom. Er begon eindelijk schot in de zaak te komen. Hij vroeg aan een monnik waar de cancellarius te vinden was. De man ging hem voor door de kloosterhof en de aangrenzende gang en opende tenslotte een zware eikenhouten deur. Emo stapte naar binnen. 'Broeder cancellarius, ik zou graag een onderhoud met de abt willen.'

De cancellarius verwees hem naar de prior. De prior ontving Emo en bood hem een stoel aan. 'Onze abt is naar de begrafenis van de abdis van een van onze dochterkloosters. Hij

wordt niet voor het einde van de week terug verwacht. Waarmee kan ik u van dienst zijn?'

Emo's gezicht betrok, maar hij vermande zich en antwoordde vriendelijk: 'Ik kom hier om paterniteit te vragen voor het klooster van Wierum, waar ik proost van ben. Wij volgen sinds enige tijd de regel van de heilige Norbert van Prémontré, maar zoeken nog een ouder klooster dat zich als een vader over ons wil ontfermen. Wij hopen dat u die paterniteit op zich wilt nemen. Als dat geregeld is, willen we doorreizen naar Keulen om de aartsbisschop op de hoogte te brengen van een probleem met onze bisschop.' Emo legde zijn handpalmen tegen elkaar in een gebaar van nederigheid en vroeg: 'Zou uw klooster ons ter wille kunnen zijn, broeder prior?'

'Jammer, waarde medebroeder! Dat is buitengewoon jammer! Paterniteit verlenen we nog bij hoge uitzondering en dan uitsluitend aan een eigen kloosterstichting.' De prior bestudeerde Emo's diep teleurgestelde gezicht. 'Maar misschien kan ik u helpen met uw andere probleem?'

Emo begon aarzelend te vertellen. Opgezwepen door zijn diepe frustratie over deze nieuwe tegenvaller klonk zijn stem steeds verontwaardigder.

De prior hoorde Emo's verhaal met een bedroefde maar verontruste blik aan. 'Als ik het goed begrijp huisvesten wij, volgens de normen van de bisschop van Munster, op dit moment een ketter in ons klooster!'

▼ De man ging Emo voor door de kloosterhof en de aangrenzende gang en opende tenslotte een zware eikenhouten deur. Foto: Archief DvhN